

IN 2010 MET ELKAAR 178 BLAUWE REIGERNESTEN GETELD

door Martien Roos,
met dank aan alle in dit verslag vermelde personen

*Al decennia lang staat de blauwe reiger hoog in de toptien van mijn lievelingsvogels genoteerd.
Bij elk bezoek aan de blauwe reigerkolonie op de Oude Begraafplaats van Wormerveer
blijkt steeds weer opnieuw waarom.*

M.R., voorjaar 2010

Met 178 bezette nesten is de jaarlijkse achteruitgang van 'onze' blauwe reigerpopulatie gedurende de afgelopen jaren (voorlopig?) even tot staan gebracht. Maar van enige vreugde in m'n 'blauwe reigerhart' is helaas nog geen sprake. Honderdachtenzeventig nesten is nog altijd 90 nesten minder dan in 2005 en zelfs 162 nesten minder dan in het topjaar 1975 met 340 bezette nesten.

Het overzicht aan het eind van dit artikel laat qua aantallen zien hoe het de afzonderlijke blauwe reigervestigingen in onze streek vanaf 2004 tot heden is vergaan. Een nadere toelichting per vestiging over het afgelopen broedseizoen 2010 laat ik hier volgen.

HEMBRUG, ZAANDAM

Betreffende kolonie telde dit jaar 16 nesten, waaronder 2 nesten met een ietwat twijfelachtig karakter. Een reden om het dit seizoen maar op 14 nesten te houden.

BURGEMEESTER IN 'T VELDPARK, ZAANDAM

Deze kolonie wordt al een aantal jaren achtereenvolgend geteld door de nabij wonende Klaas Groot. Dit jaar telde hij hier 6 à 7 nesten in de dennen in het zuidelijk deel en 43 nesten in de noord. Met elkaar dus 49 nesten, zijnde 11 nesten meer dan in 2009.

VIJFHOEKPARK, ZAANDAM

Zowel op 11 maart als op 26 april werden hier 9 nesten geteld, beide keren echter met enige twijfel of ze alle wel aan blauwe reigers toebehoorden. Uit een later ontvangen schrijven van Cees Velthuis blijkt dat hij ook 9 nesten heeft geteld en evenals schrijver ook met de nodige vraagtekens betreffende 1 à 2 nesten. Op grond van deze tellingen nemen we maar aan dat het hier dit jaar 8 bezette nesten betrof. Met dit aantal zullen we zeker niet ver bezijden de waarheid zijn.

OUDE BEGRAAFPLAATS, WORMERVEER

Op 22 januari werden hier de eerste bezette nesten 2 stuks, aangetroffen. Op 5 februari was dit aantal, ondanks het winterse weer met sneeuw en ijs, opgelopen tot 12 bezette nesten. Het was ook tijdens dit bezoek dat ik even emotioneel onder de indruk raakte van de roep van de nog ongepaarde mannetjes blauwe reiger, die zij staand bovenop het nest

uitstoten om een vrouwtje te lokken, veelal door mij omschreven als een rauwe kreet. Maar nu hoorde ik dat de toon in feite veel vriendelijker klinkt. Niet van dat rauwe, maar duidelijk lieflijker van toon.

Op 26 maart was het merendeel van de overjarige nesten inmiddels bezet. Op sommige nesten was alleen nog een roepend mannetje, hunkerend naar een vrouwtje, aanwezig. Op andere nesten, diep in de nestkom weggedoken, een broedend exemplaar, maar ook reeds nesten met jongen. Vond tussen de grafstenen al menig eidop van uitgekomen eieren. Uiteindelijk werden hier op 12 en 27 april het maximum van 83 nesten geteld, zijnde 2 nesten minder dan het jaar hiervoor.

ZAANWEG 114, WORMERVEER

Op 26 maart hier 1 nest waarop een blauwe reiger pontificaal aanwezig. Meende overigens eerder in het broedseizoen in het voorbijgaan hier 2 nesten te hebben gezien, maar misschien berust dit wel op een vergissing. Uiteindelijk is het hier bij dit ene nest gebleven.

BEGRAAFPLAATS, KROMMENIE

Op 12 april waren van de 5 overgebleven nesten uit 2009 in ieder geval 4 nesten bezet. Tijdens het verdere verloop van het broedseizoen is hier geen verandering in gekomen.

AGATHEPARK, KROMMENIE

Ik hoorde op 5 januari jl. van Ann van Briemen dat er waarschijnlijk ook blauwe reigers hebben gebroed in het Agathepark. Twee dagen later ben ik

hier wezen kijken en ik zag in de boompartij nabij het bruggetje 2 nesten die restanten van blauwe reigernesten zouden kunnen zijn. Hoorde hier van een manspersoon die daar met z'n hondje wandelde, dat er vorig jaar (2009) wel een blauwe reiger 'zat', maar dit jaar 2010 heeft hij niets gezien. Hopelijk is er onder de lezers iemand die meer duidelijkheid hieromtrent zou kunnen verschaffen.

BUSCH 2, KROMMENIE

Volgens een telefonische opgave van Ann van Briemen hebben hier op het erf van het Vogelopvangcentrum dit jaar 8 paar blauwe reigers gebroed, die alle acht zo'n 2 tot 3 jongen hebben grootgebracht.

NOORDERWEG, WIJDE WORMER

Volgens een schriftelijke opgave van Koos Jonker op 14 maart 1 nest in aanbouw bij nr. 116. Op 7 april betreffend nest bezet, evenals 2 nesten achter op het erf bij nr. 120. Op 17 april waren op deze beide laatste nesten geen activiteiten meer zichtbaar. Het nest bij nr. 116 leverde in deze een vraagteken op. Op 23 en 27 april op alle drie nesten niets meer te zien. Uit deze waarnemingen mogen we opmaken dat hier door wat voor oorzaak dan ook slechts 1 paartje heeft gebroed, zonder succes overigens. Dit komt ook overeen met de opgave van Ron Gans, die mij schriftelijk berichtte dat er dit jaar maar 1 paar heeft gebroed. Hieraan toevoegend: "Ik heb er extra op gelet dit voorjaar, zeker niet meer dan maar één nest."

Resumerend komen we - zoals in het overzicht ook is aangegeven - voor 2010 op 178 bezette nesten. Weliswaar 7 nesten meer dan in 2009, maar niettemin vond ik 2010 toch een beetje een teleurstellend blauwe reigerjaar.

NOORDERVEEN, ASSENDELFT

Na dat ene broedgeval van de lepelaar in 2008, geniet deze kolonie nog steeds extra aandacht. Zo werd op 30 april tot mijn grote verrassing hier weer een lepelaar bovenop een inmiddels uitgevlogen nest waargenomen. Een dag later heeft Ellen Tanger dit beeld prachtig op de foto gezet. Helaas is de lepelaar hierna hier niet meer gezien.

Wat de blauwe reigers betreft: van de 4 van vorig jaar overgebleven nesten waren op 15 maart in ieder geval 2 nesten bezet. Op 15 mei was op al deze 4 nesten met succes gebroed en waren ze inmiddels verlaten. Opmerkelijk gemaakt door het gekker van bedelende jongen, werd op 18 mei een vijfde nest waargenomen. Op 28 mei waren de 4 eerdergenoemde nesten opnieuw bezet. Hiervan was op 27 juni nog steeds 1 nest bezet en wel met 2 zogenaamde 'knapen' van jongen.

BEGRAAFPLAATS, WESTZAAN

In tegenstelling tot hetgeen vooraf de bedoeling was, is deze kolonie maar weinig keren bezocht. Maar aan de hoeveelheid excrementen onder de 5 sinds 2007 aanwezige nesten te zien, zijn ze alle bezet geweest.

WORMER- EN JISPERVELD

Volgens Ed Zijp hebben hier dit jaar geen blauwe reigers gebroed. Het bosje waar ze twee jaar geleden en vorig jaar nog in zaten, is inmiddels gekapt, aldus Ed.

OVERZICHT AANTAL BEZETTE NESTEN VAN DE BLAUWE REIGER (*Ardea cinerea*) IN DE ZAANSTREEK IN DE JAREN 2004 T/M 2010

jaar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
kolonie							
Hembrug Zaandam	64	51	52	39	16	15	14
In 't Veldpark Zaandam	75	78	41	47	44	38	49
Vijfhoekpark Zaandam	-	1	2	5	4	8	8
Oude Begraafplaats Wormerveer	97	107	92	96	80	85	83
Zaanweg 114 Wormerveer	1	1	-	3	-	-	1
Begraafplaats Krommenie	12	13	6	4	8	7	4
Agathepark Krommenie	1	1	-	-	-	-	??
Busch 2 Krommenie	5	8	5	6	7	6	8
Noorderweg Wijde Wormer	8	5	5	6	4	3	1
Noorderveen Assendelft	-	1	1	2	3	4	5
Begraafplaats Westzaan	1	2	3	5	5	5	5
Wormer- & Jisperveld	-	-	-	-	2	-	-
totaal	264	268	207	213	173	171	178